

Til
Line Ervolder, MB

Kære Line Ervolder

Tak for din henvendelse af d. 9. juni 2023, hvor du stiller følgende spørgsmål til forvaltningen:

Hvilke eksterne offentlige myndigheder fører tilsyn med Socialforvaltningens borgerrettede arbejde, herunder så der i konkrete sager kan opnås en form for *second opinion*? Oplever Socialforvaltningen, at der er dele af de borgerrettede områder, der ikke er egentligt dækket af et eksternt offentligt tilsyn?

Socialforvaltningens svar

Der er en række myndigheder, der fører tilsyn med Socialforvaltningens borgerrettede arbejde. I bilag 1 ses en oversigt over de lovfastsatte eksterne tilsyn og deres kompetence på området fordelt på henholdsvis det kommunale udfører- og myndighedsområde.

På det *kommunale udførerområde* - dvs. på forvaltningens døgntilbud mv. - tæller tilsynsmyndighederne bl.a. Socialtilsynet, Styrelsen for Patientsikkerhed og Ombudsmanden (tilsyn med borgerne, der hvor de bor og behandling af klager fra borgere og myndighederne).

- Socialtilsynet fører kvalitativt tilsyn med offentlige og private sociale tilbud, som fx botilbud, døgninstitutioner og plejefamilier, med det formål at bidrage til at sikre, at borgerne ydes en indsats, der er i overensstemmelse med formålet i serviceloven og kap. 40 i sundhedsloven. Socialtilsynet fører også tilsyn med indberetninger af magtanvendelser foretaget på forvaltningens tilbud. Socialtilsynet fører både anmeldt og uanmeldt tilsyn.
- Styrelsen for patientsikkerhed fører tilsyn med alle autoriserede sundhedspersoner og behandlingssteder, som har autoriserede sundhedspersoner tilknyttet i form af stikprøvebaserede tilsyn

16-06-2023

Sagsnummer i F2
2023 - 10029

Dokumentnummer i F2
3387032

Sagsnummer eDoc
2023-0264802

Direktionen

Rådhuset.
1550 København V.

Telefon
33 66 33 66

E-mail
GQOU@kk.dk

www.kk.dk

med en risikobaseret tilgang. Styrelsen for patientsikkerhed fører både planlagte og uvarslede tilsyn.

- Ombudsmandens fører tilsyn med steder, hvor borgerne bor. Målet med tilsynsbesøgene er ofte at undersøge, hvordan myndighederne behandler borgere, som af den ene eller anden grund er berøvet deres frihed i en periode.

Det er forvaltningens vurdering, at der findes en relevant række af tilsyn, der samlet fører tilsyn med og er med til at sikre kvaliteten i det social- og sundhedsfaglige arbejde, der finder sted på det borgerrettede sociale udførerområde. Hertil kommer andre metodiske redskaber som fx læringsdialogen i forbindelse med indberetning af utilsigtede hændelser mv. til Styrelsen for patientsikkerhed, Socialtilsynets tilsyn med magtanvendelsesindberetninger, ligesom Arbejdstilsynet fører tilsyn, hvor de ser på de væsentligste arbejdsmiljøtemaer.

På det *kommunale myndighedsområde* - dvs. enheder hvor der træffes myndighedsafgørelser - er Ankestyrelsen den væsentligste aktør, idet styrelsen har flere funktioner på området (tilsynsmyndighed i både det almindelige ankesystem, som tilsynsmyndighed med kommunerne og som aktør i Taskforce Handicap). Derudover er der mulighed for rådgivning i enkeltstager i VISO under Socialstyrelsen, ligesom Ombudsmanden også fører tilsyn med myndighedsafgørelser.

- Ankestyrelsen er klageinstans for administrative borgerrettede afgørelser på det sociale område, dvs. afgørelser truffet af kommunerne efter serviceloven. Serviceloven fastsætter, hvilke afgørelser der kan påklages til Ankestyrelsen. Ankestyrelsen kan også påse, om sagsbehandlingstiden har været så uforholdsmæssig lang, at der er tale om passivitet, som kan sidestilles med et afslag, og om ansøgeren har fået sin afgørelse inden for den fastsatte sagsbehandlingsfrist, eller har fået skriftlig besked, hvis fristen ikke er overholdt.
- Ankestyrelsen og Socialstyrelsen udgør til sammen Taskforce Handicap, hvor kommuner med udfordringer i sagsbehandlingskvaliteten kan deltage i et forløb. Forløbet indledes med en analyse af kommunens sagsbehandling, og på baggrund heraf kommer task forcen med anbefalinger til, hvordan kvaliteten i sagsbehandlingen kan styrkes. Der findes i øvrigt en tilsvarende task force på området for udsatte børn og unge.
- Ankestyrelsen skal som tilsynsmyndighed med kommunerne (tidligere "det kommunale tilsyn") sikre, at kommunerne overholder den lovgivning, der gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen kan både af egen drift eller på baggrund af en klage fra borgere, kommuner mv. tage sager op

til behandling. Sagerne skal dog være af væsentlig betydning fx i form af at berøre mange borgere eller have stor økonomisk eller administrativ betydning for borgere eller myndigheder. Ofte ender tilsynssager med en vejledende udtagelse om lovligheden af kommuner eller regioners dispositioner eller undladelser, men der findes også en række sanktioner.

- VISO-rådgivning yder ikke som sådan et tilsyn, men kan rådgive en kommune om den socialfaglige del af sagsbehandlingen. VISO kan for eksempel rådgive om, hvordan kommunen kan tilrettelægge en faglig indsats eller om, hvad et tilbud kan indeholde. Et rådgivningsforløb kan også indeholde en udredning, såfremt der ikke er et tilstrækkeligt grundlag at rådgive ud fra. Udredningen er i så fald målrettet den problemstilling, der rådgives om.
- Enhver kan klage til Ombudsmanden. Ombudsmanden bestemmer selv, hvilke klager man vil undersøge nærmere. Ombudsmanden kan først behandle en klage, når andre muligheder for at klage er udtømte. Det vil sige, når den øverste myndighed, der kan klages til, har truffet en afgørelse. Ombudsmanden kan kritisere samt evt. henstille en myndighed til at behandle en sag igen og evt. til at træffe en ny afgørelse. Myndighederne følger i praksis altid en henstilling fra Ombudsmanden.

Det er Socialforvaltningens opfattelse, at der findes en række relevante tilsyn med det socialfaglige myndighedsarbejde i kommunerne. Hertil findes der en lang række krav i lovgivning mv. til kommunernes sagsbehandling, som kommunen skal leve op til.

Der findes desuden en række metodiske redskaber på området, som er med til at give et overblik over, hvordan det går med kommunens sagsbehandling på myndighedsområdet. Et eksempel herpå er Ankestyrelsens praksiskoordinering, hvor Ankestyrelsen koordinerer og sikrer, at afgørelser sker i overensstemmelse med lovgivningen på området mhp. at sikre borgerens retssikkerhed.

Ankestyrelsen behandler desuden statistiske oplysninger fra kommunerne og foretager særlige undersøgelser. Et eksempel herpå er Danmarkskortet, hvor et kommuneopdelt danmarkskort indeholder statistik over antallet af sager, hvor en borger har klaget over kommunens afgørelse (realitetsklager), som efterfølgende er omgjort af Ankestyrelsen (primært realitetsklager). At en sag omgøres af Ankestyrelsen betyder, at en afgørelse hjemvises til fornyet behandling i kommunen, ændres eller ophæves (Denne terminologi anvendes selvom en hjemvisning ikke nødvendigvis betyder, at afgørelsen bliver ændret).

Endelig guider Ombudsmanden på myndighedsområder om praktiske forvaltningsretlige spørgsmål, som erfaringsmæssigt giver anledning til problemer.

Det er samlet set Socialforvaltningens opfattelse, at der på Socialforvaltningens område ikke er et fravær af tilsyn med forvaltningens borgerrettede arbejde.

Forvaltningen skal afslutningsvis bemærke, at der ifm. den tidligere regerings arbejde med evalueringen af det specialiserede socialområde fra flere partier blev fremsat ønske om ret til en egentlig second opinion ift. væsentlige kommunale afgørelser, dvs. en mulighed for at prøve kommunens faglige vurdering af en sag i en anden instans. Ønsket blev fremsat i forlængelse af offentliggørelsen af evalueringsarbejdet, der skulle anvendes i det videre arbejde med en specialeplanlægning på socialområdet. En sådan specialeplanlægning indgår også i den nuværende regerings regeringsgrundlag. Socialforvaltningen er ikke bekendt med de nærmere planer herfor.

Med venlig hilsen

Mikkel Boje

Administrerende direktør